

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0517U000528

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-07-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Венгер Олена Петрівна

2. Venher Olena Petrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.16

Назва наукової спеціальності: Психіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 15-06-2017

Спеціальність за освітою: 7.110101

Місце роботи здобувача: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.566.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вулиця Академіка Павлова, 46, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61068, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: 61068, Харків, вул. Академіка Павлова, 46

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52

Тема дисертації:

1. Депресивні розлади у емігрантів та реемігрантів (клініко-психопатологічні, соціально-психологічні особливості, сучасні підходи до лікування та профілактики)
2. Depressive disorders in emigrants and re-emigrants (clinical-psychopathological, social-psychological peculiarities, contemporary approaches to therapy and prevention)

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні здійснено комплексне клініко-психопатологічне, психометричне, психодіагностичне обстеження 585 пацієнтів з депресивними розладами, які були розділені на три групи: емігранти (196 осіб), реемігранти (191 особі), не емігранти (198 осіб). У кожній з цих груп було виділено по три підгрупи пацієнтів з депресіями психогенного, ендогенного та органічного генезу. Встановлено, що в генезі депресивних розладів у емігрантів та реемігрантів важливу роль відіграють соціально-стресові чинники, які при психогенних депресіях є причинними, при ендогенних - провокуючими рецидив депресії, а при органічних - активуючими психосоматичні механізми. До таких чинників у емігрантів належать: фізично або

психологічно важка робота (76,0 %), наявність лінгвістичного бар'єру (64,8 %), нелегальне працевлаштування (46,9 %), самотність (44,4 %), труднощі у працевлаштуванні (36,9 %) та наявність проблем з родичами в Україні (17,3 %). У реемігрантів генез депресивних розладів пов'язаний з іншими чинниками: неможливість знайти роботу (74,3 %), фінансові труднощі (70,7 %), важкість звикання до нових соціально-побутових умов (69,6 %) і сімейна дезадаптація (43,3 %). Встановлено, що у клінічному оформленні депресивних розладів у емігрантів значна роль належить тривожно-депресивному афекту, а у реемігрантів - тоскному. Провідними типами афекту у емігрантів були: при психогенній депресії - тривожно-депресивний (41,2 %) і тоскний (35,3 %); при органічній депресії - апатичний (33,9 %) і тривожно-депресивний (33,3 %); при ендогенній депресії - тоскний (48,5 %) та тривожно-депресивний (33,3 %). У реемігрантів при психогенних депресіях домінуючими були тоскний (53,7 %) і тривожно-депресивний афекти (19,4 %); при органічних і ендогенних депресіях - апатичний (54,1 % і 49,2 %) і тоскний (21,3 % і 20,6 %). На підставі результатів комплексного дослідження розроблена програма комплексної терапії та реабілітації у емігрантів та реемігрантів з депресіями різного генезу. Розроблена система є комплексною, диференційованою та чотириетапною; включає диференційоване застосування антидепресантів та інших психотропних засобів, а також методів психотерапії та психосоціальної реабілітації (раціональної, сімейної, когнітивно-біхевіоральної, групової психотерапії; аутогенного тренування та психоосвіти).

2. In the dissertation, it was performed an integrative clinical-psychopathological, psychometric, and psychodiagnostic examination of 585 patients with depressive disorders, who had been divided on 3 groups: emigrants (196 persons), re-emigrants (191 persons), and non-emigrants (198 persons). In each of these groups 3 subgroups of patients with depressions of psychogenic, endogenous, and organic genesis were defined. It was found out that in genesis of depressive disorders in emigrants and re-emigrants an important role belonged to social-stress factors, which were casual in psychogenic depressions, triggering relapse of depression in endogenous depressions, and activating psychosomatic mechanisms in organic ones. In emigrants these factors included: a physically or psychologically hard work (76.0 %), a language barrier (64.8 %), an illegal employment (46.9 %), loneliness (44.4 %), difficulties with employment (36.9 %), and problems with relatives in Ukraine (17.3 %). In re-emigrants the genesis of depressive disorders were connected with other factors: impossibility to employ (74.3 %), financial problems (70.7 %), problems with adaptation to new social and everyday life conditions (69.6 %), and family disadaptation (43.3 %). It was found out that in clinical appearance of depressive disorders a significant role belonged to anxious-depressive affect in emigrants and to sadness affect in re-emigrants. In emigrants the leading types of affect were: anxious-depressive (41.2 %) and sadness (35.3 %) ones in psychogenic depression; apathic (33.9 %) and anxious-depressive (33.3 %) ones in organic depression; sadness (48.5 %) and anxious-depressive (33.3 %) ones in endogenous depressions. In re-emigrants sadness (53.7 %) and anxious-depressive (19.4 %) affects prevailed in psychogenic depressions; in organic and endogenous depressions there was predomination of apathic (54.1 % and 49.2 % respectively) and sadness (21.3 % and 20.6 % respectively) affects. On the basis of results of the integrated investigation, it was worked out a program of a comprehensive therapy and rehabilitation for emigrants and re-emigrants with depressions of different genesis. The developed system is integrated, differentiated, and has four steps; it includes a differentiated application of antidepressants and other psychotropic medications, as well as methods of psychotherapy and psychosocial rehabilitation (rationale, family, cognitive-behavioral, and group psychotherapy; autogenous training and psychoeducation).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марута Наталія Олександрівна

2. Maruta Natalia Aleksandrovna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна

2. Кожина Ганна Михайлівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркова Маріанна Владиславівна
2. Маркова Маріанна Владиславівна

Кваліфікація: д.мед.н., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білобровка Ростислав Іванович
2. Білобровка Ростислав Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волошин Петро Власович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волошин Петро Власович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.